

ผลงานลำดับที่ 1

ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกัน
โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์
(Knowledge, Attitude and Practice for surveillance, control and
prevention measures of Anthrax of Animal Quarantine Officers)

โดย

นายพัทธยศ พลสงคราม

เพื่อขอประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่ 4836 ด่านกักกันสัตว์เลย
กลุ่มควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกัน
สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์

คำนำ

การวิจัยในครั้งนี้ได้มุ่งศึกษา “ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เพื่อประเมินถึงสถานะความรู้ในการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ทักษะในการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์และพฤติกรรมการปฏิบัติในการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ที่อาจจะเกิดขึ้นหรือในกรณีที่เกิดขึ้นแล้ว เพื่อทราบถึงปัจจัยที่จะส่งผลให้ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดี เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปปรับปรุง และปรับแผนกลยุทธ์ในการส่งเสริมการควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ และผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนและปรับแผนนโยบายการปฏิบัติงานในมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และ ป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปลอดโรคแอนแทรกซ์ต่อไป รวมทั้งสามารถนำไปปรับใช้กับมาตรการควบคุมโรคอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของกรมปศุสัตว์

พัทธยศ พลสงคราม

มิถุนายน 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
สารบัญตาราง	(ค)
ส่วนที่ 1 ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง	1
ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน	3
1. ชื่อเรื่อง	3
2. ระยะเวลาการดำเนินการ	3
3. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	4
4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน	5
5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)	27
6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ	28
7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ	28
8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ	28
9. ข้อเสนอแนะ	28
10. การเผยแพร่ผลงาน	
11. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	29
กิตติกรรมประกาศ	31
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก ก	33

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	เกณฑ์การให้คะแนนความรู้ระดับต่าง ๆ	9
ตาราง 2	การให้คะแนนความคิดเห็นทัศนคติในมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทย	10
ตาราง 3	หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับทัศนคติ	10
ตาราง 4	หลักเกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์	10
ตาราง 5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามด่านกักกันสัตว์	12
ตาราง 6	ข้อมูลพื้นฐาน ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์	15
ตาราง 7	สัดส่วนระดับคะแนนความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์	17
ตาราง 8	ระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)	20
ตาราง 9	ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)	21
ตาราง 10	ระดับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)	22
ตาราง 11	ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)	23
ตาราง 12	ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์	24
ตาราง 13	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์	25
ตาราง 14	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ	26

แบบการเสนอผลงาน (ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอรับการประเมิน นายพัทยศ พลสงคราม

1. หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน (Job Description)

ตำแหน่งปัจจุบัน นายสัตวแพทย์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ 4836

◆ ตำแหน่งปัจจุบัน นายสัตวแพทย์ชำนาญการ หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

1) หน้าที่ความรับผิดชอบโดยสรุป (Job Summary)

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงในทางวิชาชีพสัตวแพทย์และวิชาการปศุสัตว์ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบอำนาจ วิเคราะห์ความเสี่ยงการเกิดโรคระบาดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์ รวมถึงการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์ ซากสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ประเทศและงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2) หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก (ก. ด้านการปฏิบัติการ)

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับโรคระบาดสัตว์โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โรคระบาดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์และสินค้าปศุสัตว์ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และปัญหาทางสุขภาพสัตว์ทั่วไป ในด้านการควบคุมป้องกันกำจัดบำบัดรักษาและการแก้ไขปัญหา รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้าน สุขภาพสัตว์ เพื่อให้สัตว์มีสุขภาพดีและให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัย

2. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนามาตรฐานการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ และผลิตภัณฑ์สัตว์ การออก ใบอนุญาต ใบรับรองสุขภาพ การฉีดวัคซีน การทำลาย เชื้อโรค การติดตามและเฝ้าระวัง โรคระบาดสัตว์ การตรวจสอบและรับรองสถานกักกันสัตว์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับ มาตรฐานให้เป็นสากล

3. กำกับ ดูแลงาน และดำเนินการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ และผลิตภัณฑ์สัตว์ พิจารณาออกใบอนุญาต ใบรับรองสุขภาพ การฉีดวัคซีน การทำลายเชื้อโรค ติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ให้แก่สัตว์ ควบคุมเคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ เพื่อควบคุมและป้องกันโรคระบาดที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์

4. ควบคุมการดำเนินการตรวจสอบและรับรองสถานกักกันสัตว์-ซากสัตว์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

5. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้านการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์ เพื่อการวางแผนและดำเนินการในการควบคุม ป้องกันโรคระบาดสัตว์

6. ปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดและกรมปศุสัตว์ในภาพรวมประสบความสำเร็จตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดไว้

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

1) หน้าที่ความรับผิดชอบโดยสรุป (Job Summary)

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในทางวิชาชีพสัตวแพทย์และวิชาการปศุสัตว์ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบอำนาจ วิเคราะห์ความเสี่ยงการเกิดโรคระบาดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์ รวมถึงการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ และผลิตภัณฑ์สัตว์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ประเทศ และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2) หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก (ก. ด้านการปฏิบัติการ)

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับโรคระบาดสัตว์โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โรคระบาดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์ และสินค้าปศุสัตว์ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และปัญหาทางสุขภาพสัตว์ทั่วไป ในด้านการควบคุมป้องกันกำจัดบำบัดรักษาและการแก้ไขปัญหา รวมทั้งจัดทำแผนและพัฒนาระบบ การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ เพื่อให้สัตว์มีสุขภาพดีและให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัย
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนามาตรฐานการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ และผลิตภัณฑ์สัตว์ การออกใบอนุญาต ใบรับรองสุขภาพ การฉีดวัคซีน การทำลายเชื้อโรค การติดตามและเฝ้าระวัง โรคระบาดสัตว์ การตรวจสอบและรับรองสถานกักกันสัตว์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์
3. พัฒนา กำกับ ดูแลงาน และควบคุมการดำเนินงาน เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ และผลิตภัณฑ์สัตว์ พิจารณาออกใบอนุญาต ใบรับรองสุขภาพ การฉีดวัคซีน การทำลายเชื้อโรค ติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ให้แก่สัตว์ ควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ เพื่อควบคุมและป้องกันโรคระบาดที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์
4. ติดตาม ประเมินผล และควบคุมการดำเนินการตรวจสอบ และรับรองสถานกักกันสัตว์-ซากสัตว์ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
5. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้านการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์ เพื่อการวางแผนและดำเนินการในการควบคุม ป้องกันโรคระบาดสัตว์
6. ปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดและกรมปศุสัตว์ ในภาพรวมประสบความสำเร็จตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

1. ชื่อเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ (Knowledge, Attitude and Practice for Surveillance, Control and Prevention Measures of Anthrax of the Animal Quarantine Officers)

2. ระยะเวลาการดำเนินการ

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ						
	ม.ค. 67	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิย. 68	กค. 68
จัดเตรียมข้อมูล							
ออกแบบคำถามส่งให้ผู้เชี่ยวชาญแก้ไข							
เผยแพร่แบบสอบถาม รวบรวมข้อมูล							
วิเคราะห์ข้อมูลและวิจารณ์ผล							
จัดทำรูปเล่ม และตรวจสอบความถูกต้อง							

3. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ผลงาน เรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ (Knowledge, Attitude and Practice for Surveillance, Control and Prevention Measures of Anthrax of the Animal Quarantine Officers) ผู้ขอรับการประเมินได้ใช้ความรู้ทางวิชาการ ความชำนาญงาน หรือ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ในการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์

3.1.2 แผนเผชิญเหตุโรคแอนแทรกซ์สำหรับเจ้าหน้าที่โดย สำนักควบคุม บำบัดและป้องกันโรคสัตว์

3.1.2 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษา การตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1.3 ความรู้เกี่ยวกับการเลือกกลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง การเลือกใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับรูปแบบของข้อมูล และการแปลผลข้อมูลทางสถิติ

3.2 กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558

3.2.1. ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต และ การออกใบอนุญาต การตรวจโรค และทำลายเชื้อโรคในการนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่น พ.ศ. 2558

3.2.3 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การขออนุญาต การออกใบอนุญาต วิธีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ พ.ศ. 2558 (กรมปศุสัตว์, 2558)

3.2.4 กฎกระทรวงการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ พ.ศ. 2563 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2563)

3.2.5 ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อมีโรคระบาดแอนแทรกซ์หรือสงสัยว่ามีโรคระบาดแอนแทรกซ์ พ.ศ. 2536

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1 ขวัญระมิงค์และยศสรล (2565) ได้ศึกษา เรื่องความรู้ ทักษะและการปฏิบัติต่อมาตรการการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคล้มปัสสิน ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ พบว่า เพศ หน้าที่การปฏิบัติงานในด่านกักกันสัตว์ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา มีผลทำให้เกิดความแตกต่างต่อระดับความรู้ด้านทัศนคติ พบว่าปัจจัยเกี่ยวกับตำแหน่งการทำงานและวุฒิการศึกษามีผลทำให้เกิดความแตกต่างต่อทัศนคติ ส่วนด้านปฏิบัติ พบว่าปัจจัยเกี่ยวกับเพศและวุฒิการศึกษามีผลทำให้เกิดความแตกต่างต่อการปฏิบัติ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนทัศนคติและการปฏิบัติมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก

3.3.2 ขนุพรและศุภชาติ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ระดับผู้ปฏิบัติงาน ต่อมาตรการควบคุม และป้องกันโรคไข้หวัดนก พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลในด้านความรู้ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน และประวัติการอบรมมีผลทำให้เกิดความแตกต่าง ต่อระดับความรู้ ในด้านทัศนคติ ปัจจัยอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานและประสบการณ์การทำงาน มีผลทำให้เกิดความแตกต่างต่อระดับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนด้านการปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน และประวัติการอบรมแตกต่างกัน และพบว่า ความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกในระดับค่อนข้างต่ำ เช่นเดียวกับทัศนคติและการปฏิบัติที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนความรู้ และการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

4.1 สรุปสาระสำคัญ

โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรียชื่อ แบซิลลัส แอนทราซิส (*Bacillus anthracis*) เกิดโรคได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมทุกชนิด โดยเฉพาะในสัตว์เคี้ยวเอื้องที่กินหญ้าเป็นอาหาร ได้แก่ โค กระบือ แพะ แกะ สัตว์ที่เป็นโรคนี้นั้นส่วนมากเกิดจากการหายใจเอาสปอร์ของเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนอยู่ในดิน หรือหญ้าเข้าสู่ร่างกาย หรืออาจเกิดจากการกินน้ำและอาหารที่มีเชื้อปะปนอยู่เข้าไป แต่สัตว์จะเป็นโรคนี้นี้โดยเชื้อเข้าทางบาดแผลได้เช่นกัน เมื่อเชื้อเข้าตัวสัตว์แล้วจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นกระจายอยู่ตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย พร้อมกับสร้างสารพิษขึ้นมาทำให้สัตว์ป่วยและตายในที่สุด ในระหว่างสัตว์ป่วยเชื้อจะถูกขับออกมา กับอุจจาระ น้ำปัสสาวะหรือน้ำนม เมื่อทำการเปิดผ่าซาก เชื้อนี้เมื่อสัมผัสกับอากาศก็จะสร้างสปอร์หรืออาจ

เรียกได้ว่าเกราะคุ้มตัวในเวลาเวลา 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้ตัวมันเองคงทนอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ กล่าวกันว่าสามารถอยู่ในดินได้นานกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีโอกาสที่จะเกิดโรคในที่แห้งเดิมได้อีกถ้าสภาวะแวดล้อมเหมาะสมในการเจริญเติบโตของเชื้อ และเชื้อคงทนในน้ำเค็มได้นานถึง 30 นาที สัตว์เป็นโรคนี้แบบเฉียบพลันจะตายอย่างรวดเร็วภายในเวลา 1-2 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นแบบรุนแรงจะตายภายใน 1-2 วัน สัตว์จะมีอาการซึม หายใจเร็ว ลึก หัวใจเต้นเร็ว ใช้สูกประมาณ 107 องศาฟาเรนไฮต์ เยื่อชุ่มต่างๆ มีเลือดคั่งหรือมีจุดเลือดออก กล้ามเนื้อสั่นบวมน้ำตามลำตัว น้ำนมลดอย่างรวดเร็วและอาจมีเลือดปนหรือมีสีเหลืองเข้ม ท้องอืดและตายในที่สุด เมื่อสัตว์ตายจะมีเลือดสีดำคล้ำไหลออกตามทวารต่างๆ เช่น จมูก ปาก ทวารหนักหรือแม้แต่ขุมขน ซากสัตว์จะขึ้นอืดเร็ว ไม่แข็งตัว ถ้าทำการเปิดผ่าซากจะพบเลือดออกตามอวัยวะต่างๆ พบของเหลวสีน้ำตาลเลือดภายในช่องอกและช่องท้อง ลำไส้อักเสบรุนแรงมีเลือดออก เลือดไม่แข็งตัวและม้ามขยายใหญ่เห็นได้ชัดเจน (ทัศนีย์, 2539) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของโรคนี้ ในคนที่ทำการผ่าซากหรือบริโภคเนื้อสัตว์ป่วยด้วยโรคนี้แบบสุกๆ ดิบๆ จะพบแผลหลุมตามนิ้วมือ แขน หรือช่องปาก และมีอาการเจ็บปวดในช่องท้อง เนื่องจากโรคแอนแทรกซ์มีความรุนแรงและสามารถติดต่อสู่คนได้ จึงเป็นโรคมีความสำคัญทางสัตวแพทยสาธารณสุข และกำหนดให้เป็นโรคในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2558

กรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญในมาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) อย่างเข้มงวด ทั้งการเฝ้าระวังโรค และการควบคุมเคลื่อนย้ายตามแนวชายแดนโดยเฉพาะด่านกักกันสัตว์ ปัจจุบันสถานการณ์การเกิดโรคแอนแทรกซ์ในประเทศไทย พบการระบาดในคน โดย ผู้ป่วยจำนวน ๒ ราย และมีผู้เสียชีวิต ๑ ราย ในพื้นที่อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีประวัติการสัมผัสโค กระบือ และรับประทานเนื้อวัว และมีอาการเป็นไข้และมีตุ่มบริเวณผิวหนัง จึงได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลดอนตาลในวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ (กรมควบคุมโรค, 2568)

กรมปศุสัตว์จึงกำหนดแนวทาง และมาตรการควบคุมป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) โดยได้จัดทำแผนเผชิญเหตุสำหรับเจ้าหน้าที่ (กรมปศุสัตว์) เพื่อให้การลงมือปฏิบัติอย่างทันท่วงทีของเจ้าหน้าที่และความร่วมมือจากเจ้าของหรือผู้เลี้ยงรวมถึงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้สถานการณ์ของโรคดีขึ้น

จะเห็นได้ว่ากรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญในมาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) อย่างเข้มงวด ทั้งการเฝ้าระวังโรค และการควบคุมเคลื่อนย้าย สัตว์ ซากสัตว์ระหว่างประเทศ ซึ่งเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ถือเป็นบุคลากรสำคัญ ที่เป็นผู้ปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มาตรการควบคุม และป้องกันการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ในประเทศไทยประสบ ความสำเร็จทั้งการเฝ้าระวัง การควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ยังคงต้องดำเนินการต่อไปอย่างสม่ำเสมอและเข้มงวด เพื่อไม่ให้เกิดการระบาดของโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนงานให้เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ในการสร้างทัศนคติ อันนำไปสู่การปฏิบัติในการป้องกัน และควบคุมโรค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การควบคุมโรคแอนแทรกซ์ ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือกับหลายภาคส่วน ทั้งจากเกษตรกร องค์กรท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่และบุคลากรของกรมปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์จึงได้มีมาตรการในการควบคุมการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ เพื่อให้การดำเนินการควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้แก่ การตรวจสอบแหล่งที่มาของสัตว์อย่างละเอียด การควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ - ซากสัตว์ตามระเบียบกรมปศุสัตว์ การสอบสวนโรคโดยใช้หลักการทางระบาดวิทยา การเฝ้าระวังโรคค้นหาสัตว์ป่วยเพิ่มเติมและเก็บตัวอย่าง การทำลายเชื้อโรคและทำลายสัตว์ (สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์, 2560) กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานหลักที่

มีการกิจกรรม และกำจัดโรคระบาดในสัตว์ และได้มีนโยบายให้ประเทศไทยปลอดโรคแอนแทรกซ์ ดังนั้นเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ระดับผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการดังกล่าว เพื่อให้การควบคุม และป้องกันโรคระบาดมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ถือเป็นบุคลากรสำคัญที่มีส่วนทำให้มาตรการการควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของประเทศไทยประสบผลสำเร็จ โดยมีหน้าที่หลักในการควบคุม เคลื่อนย้ายและกักกันสัตว์-ซากสัตว์ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ การทำลายเชื้อโรค ติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ให้แก่สัตว์ การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2558 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับมาตรฐานให้เป็นสากล โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ระดับผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคเป็นไปอย่างถูกต้อง จะส่งผลให้การเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์มีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การศึกษารุ่นนี้ได้มีการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาและศึกษาความสัมพันธ์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่มีต่อมาตรการการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและกำหนดยุทธศาสตร์ ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ สำหรับเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ให้มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรการควบคุม ป้องกัน และเฝ้าระวังโรคแอนแทรกซ์มากยิ่งขึ้นและช่วยลดการเกิดโรค ลดความเสียหายที่เกิดขึ้นกับการปศุสัตว์ของประเทศไทย ซึ่งเกิดจากโรคแอนแทรกซ์ สามารถเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันการเกิดโรคแอนแทรกซ์ได้ และทำให้ประเทศไทยปลอดโรคแอนแทรกซ์ได้เช่นกัน

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

4.2.1 รูปแบบการศึกษา

การดำเนินการศึกษาทางสังคมศาสตร์และการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional study) และเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เปรียบเทียบและศึกษาความสัมพันธ์ด้วยวิธีทางสถิติ ในความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

4.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้สอบถามจากเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ในปี 2568

ประชากร ประชากรที่ได้ศึกษาในครั้งนี้ คือ ด่านกักกันสัตว์ทั่วประเทศ 59 ด่าน และส่วนกลาง กองสารวัตรและกักกัน 1 หน่วยงาน ซึ่งมีกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ทั้งหมด จำนวน 1,820 คน (กองสารวัตรและกักกัน กลุ่มงานบริหารทั่วไป, 2564)

ด่านกักกันสัตว์ทั่วประเทศ 59 ด่าน ดังนี้

1) ด่านกักกันสัตว์ลพบุรี	31) ด่านกักกันสัตว์ลำพูน
2) ด่านกักกันสัตว์พระนครศรีอยุธยา	32) ด่านกักกันสัตว์แพร่
3) ด่านกักกันสัตว์สระบุรี	33) ด่านกักกันสัตว์พิษณุโลก

4) ด้านกักกันสัตว์ชันนาท	34) ด้านกักกันสัตว์กำแพงเพชร
5) ด้านกักกันสัตว์สระแก้ว	35) ด้านกักกันสัตว์ตาก
6) ด้านกักกันสัตว์นครนายก	36) ด้านกักกันสัตว์อุดรดิตถ์
7) ด้านกักกันสัตว์ฉะเชิงเทรา	37) ด้านกักกันสัตว์พิจิตร
8) ด้านกักกันสัตว์ชลบุรี	38) ด้านกักกันสัตว์เพชรบูรณ์
9) ด้านกักกันสัตว์ปราจีนบุรี	39) ด้านกักกันสัตว์นครสวรรค์
10) ด้านกักกันสัตว์จันทบุรี	40) ด้านกักกันสัตว์เพชรบุรี
11) ด้านกักกันสัตว์ตราด	41) ด้านกักกันสัตว์กาญจนบุรี
12) ด้านกักกันสัตว์นครราชสีมา	42) ด้านกักกันสัตว์ราชบุรี
13) ด้านกักกันสัตว์บุรีรัมย์	43) ด้านกักกันสัตว์นครปฐม
14) ด้านกักกันสัตว์สุรินทร์	44) ด้านกักกันสัตว์สุพรรณบุรี
15) ด้านกักกันสัตว์ศรีสะเกษ	45) ด้านกักกันสัตว์ประจวบคีรีขันธ์
16) ด้านกักกันสัตว์อุบลราชธานี	46) ด้านกักกันสัตว์ชุมพร
17) ด้านกักกันสัตว์ยโสธร	47) ด้านกักกันสัตว์ระนอง
18) ด้านกักกันสัตว์หนองคาย	48) ด้านกักกันสัตว์นครศรีธรรมราช
19) ด้านกักกันสัตว์เลย	49) ด้านกักกันสัตว์ภูเก็ต
20) ด้านกักกันสัตว์นครพนม	50) ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานนานาชาติสมุย
21) ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร	51) ด้านกักกันสัตว์ตรัง
22) ด้านกักกันสัตว์อุดรธานี	52) ด้านกักกันสัตว์สงขลา
23) ด้านกักกันสัตว์ขอนแก่น	53) ด้านกักกันสัตว์สตูล
24) ด้านกักกันสัตว์มหาสารคาม	54) ด้านกักกันสัตว์นราธิวาส
25) ด้านกักกันสัตว์เชียงใหม่	55) ด้านกักกันสัตว์ท่าเรือกรุงเทพฯ
26) ด้านกักกันสัตว์แม่ฮ่องสอน	56) ด้านกักกันสัตว์ลาดกระบัง
27) ด้านกักกันสัตว์เชียงราย	57) ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานดอนเมือง
28) ด้านกักกันสัตว์น่าน	58) ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
29) ด้านกักกันสัตว์พะเยา	59) ด้านกักกันสัตว์ไปรษณีย์กรุงเทพ
30) ด้านกักกันสัตว์ลำปาง	

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ จำนวน 353 คน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยคำนวณตามวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 มีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$n = N / (1 + N (e ^ 2))$$

โดยที่

n : คือ ขนาดของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

N : คือ ขนาดของประชากร

e : คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดไว้ 5 เปอร์เซ็นต์

เมื่อแทนค่า $N = 1,820$ คน*

$$n = 1,820 / (1 + 1,820(0.05)^2) = 328$$

*ข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์จากการสำรวจและข้อมูลจากฝ่ายบุคคลากร กองสารวัตรและกักกัน (ตุลาคม 2566)

ในการศึกษาครั้งนี้มีการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 328 คน แต่ได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์จากผลการสุ่มตัวอย่างจำนวน 353 คน ซึ่งไม่น้อยกว่าจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้

4.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์

แบบสอบถามครั้งนี้มี 5 ตอน (45 ข้อ) ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สังกัดด้านกักกันสัตว์ ตำแหน่งงาน ระดับตำแหน่งงาน (เฉพาะข้าราชการและลูกจ้างประจำ) การกักกันปฏิบัติงาน ณ ด้านกักกัน สัตว์ ประสบการณ์การทำงาน หน้าที่ปฏิบัติงานอื่นๆ ประสบการณ์อบรมเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ และหาก เคยมีประวัติการอบรม ให้ระบุชื่อหลักสูตรล่าสุดที่ได้เข้าร่วม ระบุปี พ.ศ.ที่ เข้าร่วมอบรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและ ป้องกันโรคแอนแทรกซ์

ประกอบด้วยคำถามจำนวน 12 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบ เลือกตอบว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ มีการแบ่ง ระดับความรู้ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ กำหนดการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากคะแนน ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ โดยใช้แบบทดสอบความรู้เป็นคำถามให้เลือกตอบจำนวน 12 ข้อ แล้วให้ พิจารณาคำถามนั้นถูกหรือผิด และมีการกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ตอบถูก มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอบผิด มีค่าเท่ากับ 0 คะแนน

โดยความกว้างของอันตรภาคชั้น = (จำนวนคะแนนสูงสุด-จำนวนคะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้น

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{12 - 0}{3} \\ &= 4 \end{aligned}$$

ตาราง 1 เกณฑ์การให้คะแนนความรู้ระดับต่าง ๆ

ระดับความรู้	คะแนน
ความรู้ระดับมาก	9 – 12
ความรู้ระดับปานกลาง	5 – 8
ความรู้ระดับน้อย	0 – 4

ตอนที่ 3 ทักษะคิดของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์

ประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 9 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนการประมาณค่า โดยใช้การวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดคำตอบในแต่ละข้อเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ โดยมีการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
เกณฑ์การแบ่งคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์		คำนวณช่วงกว้างระหว่างชั้น จากสูตร

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

หลักเกณฑ์การให้คะแนนทัศนคติในมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทย

ตาราง 2 เกณฑ์การให้คะแนนทัศนคติในมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทย

ระดับความเห็น	คะแนน	
	ทัศนคติเชิงบวก	ทัศนคติเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5
----------------------	---	---

การจัดกลุ่มทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ เป็น 3 กลุ่ม โดยความกว้างของอันตรภาคชั้น = (จำนวนคะแนนสูงสุด-จำนวนคะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้น รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับทัศนคติ

ทัศนคติ	ระดับคะแนนเฉลี่ย
ทัศนคติเชิงบวก	3.68 – 5.00
ทัศนคติด้านเป็นกลาง	2.34 – 3.67
ทัศนคติเชิงลบ	1.00 – 2.33

ตอนที่ 4 การปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ในประเทศไทย จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ กำหนดตัวเลือกเป็น ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย ปฏิบัตินานๆ ครั้ง และไม่ปฏิบัติ เรียงลำดับ 4 3 2 1 โดยเกณฑ์การแปรผลการปฏิบัติ จัดเป็น 3 กลุ่ม ตามคะแนนเฉลี่ย โดยมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 4 และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 โดยความแตกต่างของระดับ = (จำนวนคะแนนสูงสุด-จำนวนคะแนนต่ำสุด)/จำนวนระดับ (กัลยา, 2552)

เกณฑ์การแบ่งคะแนนการปฏิบัติ ต่อมาตรการการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ คำนวณช่วงกว้างระหว่างชั้น จากสูตร

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{3} \\ &= 1\end{aligned}$$

รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตาราง 4 หลักเกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์

ระดับการปฏิบัติ	คะแนนเฉลี่ย
การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	3.01 – 4.00
การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	2.01 – 3.00
การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย	1.00 – 2.00

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด

4.2.4 การรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ประกอบด้วย เอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย บทความ วารสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ

2. กระจายแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ google form รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ โดย ได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์จำนวนรวม 353 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ แปลผล สรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

4.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป มีการเลือกใช้สถิติ ดังนี้

1) ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range, IQR) ค่ามากที่สุด ค่าน้อยสุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความรู้ ทักษะ และการทำงาน

2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ที่ทำให้เกิดความแตกต่างของคะแนนความรู้ ทักษะ และการทำงาน โดยข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมีการกระจายตัวแบบไม่ปกติ (Non-Normal Distribution) ดังนั้น เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานของประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน จึงเลือกใช้วิธีการ Mann-Whitney U Test ได้แก่ เพศ และเลือกใช้วิธี Kruskal Wallis Test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานของประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระต่อกัน ได้แก่ สังกัดด่านกักกันสัตว์ ตำแหน่ง ระดับอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในกรมปศุสัตว์

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ ทักษะ และการทำงานด้วยวิธี Spearman's Rank Correlation Coefficient Analysis โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01-0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

และมีการแปลผลทิศทางของความสัมพันธ์ ดังนี้

มีค่าเป็น + มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

มีค่าเป็น - มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

4.3 เป้าหมายของงาน

4.3.1 เพื่อศึกษา ความรู้ ทักษะ และการทำงาน ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

4.3.2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และการทำงาน ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

4.4 ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำด่านกักกันสัตว์ จำนวน 24 ด่าน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 353 คน โดยด่านกักกันสัตว์ที่มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด่านกักกันสัตว์จังหวัดเชียงราย (ร้อยละ 10.48) รองลงมาคือด่านกักกันสัตว์จังหวัดมุกดาหาร (ร้อยละ 8.22) และด่านกักกันสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทรา (ร้อยละ 7.93) ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามด่านกักกันสัตว์ (N=353 คน)

ที่	ด่านกักกันสัตว์	จำนวน (คน) (N=353)	ร้อยละ
1	ด่านกักกันสัตว์ชัยนาท	1	0.28
2	ด่านกักกันสัตว์สระบุรี	1	0.28
3	ด่านกักกันสัตว์ตราด	4	1.13
4	ด่านกักกันสัตว์สุรินทร์	16	4.53
5	ด่านกักกันสัตว์นครราชสีมา	26	7.37
6	ด่านกักกันสัตว์มหาสารคาม	4	1.13
7	ด่านกักกันสัตว์ขอนแก่น	1	0.28
8	ด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร	29	8.22
9	ด่านกักกันสัตว์นครพนม	22	6.23
10	ด่านกักกันสัตว์หนองคาย	20	5.67
11	ด่านกักกันสัตว์อุบลราชธานี	20	5.67
12	ด่านกักกันสัตว์เลย	15	4.25
13	ด่านกักกันสัตว์เชียงใหม่	16	4.53
14	ด่านกักกันสัตว์ลำปาง	10	2.83
15	ด่านกักกันสัตว์เชียงราย	37	10.48
16	ด่านกักกันสัตว์พะเยา	20	5.67
17	ด่านกักกันสัตว์แม่ฮ่องสอน	11	3.12
18	ด่านกักกันสัตว์พิษณุโลก	12	3.40
19	ด่านกักกันสัตว์เพชรบูรณ์	10	2.83
20	ด่านกักกันสัตว์นครสวรรค์	10	2.83
21	ด่านกักกันสัตว์ประจวบคีรีขันธ์	12	3.40
22	ด่านกักกันสัตว์สงขลา	11	3.12

ที่	ด้านกักกันสัตว์	จำนวน (คน) (N=353)	ร้อยละ
23	ด้านกักกันสัตว์นราธิวาส	17	4.82
24	ด้านกักกันสัตว์ฉะเชิงเทรา	28	7.93

ข้อมูลพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

จากข้อมูลของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นประมาณ 3 ใน 4 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ร้อยละ 74.79) โดยมีช่วงอายุระหว่าง 30–39 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 35.69) รองลงมาคือช่วงอายุ 40–49 ปี (ร้อยละ 27.76) ในด้านวุฒิการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 42.49) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า โดยมีสถานภาพการจ้างงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวในตำแหน่งพนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์มากที่สุด (ร้อยละ 26.68) รองลงมาคือผู้ที่ได้รับการจ้างเหมาบริการช่วยงานด้านสัตวแพทย์ (ร้อยละ 25.21) สำหรับกลุ่มข้าราชการและลูกจ้างประจำ พบว่าส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในระดับปฏิบัติงาน (ร้อยละ 38.99) ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ในช่วงระยะเวลา 5–10 ปี (ร้อยละ 36.54) ภารกิจที่ปฏิบัติงาน ณ ด่านกักกันสัตว์มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำกับดูแลการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายในราชอาณาจักร (ร้อยละ 66.29) การกำกับดูแล ติดตาม และเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ (ร้อยละ 60.91) และการกำกับดูแลการนำออกซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์นอกราชอาณาจักร (ร้อยละ 51.27) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ หรือหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 93.10 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 6 ข้อมูลพื้นฐาน ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ (N=353 คน)

ตัวแปร	จำนวน (คน) (N=353)	ร้อยละ
1) เพศ		
- ชาย	264	74.79
- หญิง	89	25.21
2) อายุของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ (ปี)		
20-29	68	19.26
30-39	126	35.69
40-49	98	27.76
>= 50	61	17.28
Mean $\pm$ SD. = 39.03 $\pm$ 10.08, Min=20, Max=61		
3) ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	7	1.98
- มัธยมศึกษาตอนต้น	35	9.92
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	91	25.78
- ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา	70	19.83
- ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	150	42.49
4) ตำแหน่ง		
- หัวหน้าด่านกักกันสัตว์	14	3.97

ตัวแปร	จำนวน (คน) (N=353)	ร้อยละ
- นายสัตวแพทย์	35	9.92
- สัตวแพทย์	1	0.28
- นักวิทยาศาสตร์	16	4.53
- พนักงานราชการ	73	20.68
- ลูกจ้างชั่วคราวพนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	92	26.68
- จ้างเหมาบริการงานตรวจควบคุมสินค้าปศุสัตว์	28	7.93
- จ้างเหมาบริการช่วยงานด้านสัตวแพทย์	89	25.21
- ลูกจ้างประจำ	5	1.42
5) ระดับ (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ)	(N=159)	
- ชำนาญการพิเศษ	8	5.03
- ชำนาญการ	11	6.92
- ปฏิบัติการ	21	13.21
- อาวุโส	10	6.29
- ชำนาญงาน	2	1.26
- ปฏิบัติงาน	62	38.99
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 1	21	13.21
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 2	7	4.40
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 3	4	2.52
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 4	13	8.18
6) ประสบการณ์การทำงานในกรมปศุสัตว์ (ปี)		
- น้อยกว่า 5	126	35.69
- 5 - 10	129	36.54
- 11 - 15	33	9.35
- มากกว่า 15	65	18.41
Mean $\pm$ SD. = 8.65 $\pm$ 7.59, Min=1, Max=33		
7) การกักกันสัตว์		
- กำกับดูแลเกี่ยวกับการนำเข้า ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์เข้า ในราชอาณาจักร	148	41.93
- กำกับดูแลเกี่ยวกับการนำเข้า ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์เข้า ในราชอาณาจักร	152	43.06
- กำกับดูแลเกี่ยวกับการนำออก ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์นอก		

ตัวแปร	จำนวน (คน) (N=353)	ร้อยละ
ราชอาณาจักร	181	51.27
- กำกับดูแลเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์		
ในราชอาณาจักร	234	66.29
- กำกับดูแล ติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์	215	60.91
- ควบคุมการดำเนินการตรวจสอบและรับรองสถานกักกันสัตว์ซากสัตว์	123	34.84
- อื่น ๆ ได้แก่	127	35.98
1. ปฏิบัติงานทั่วไปในงานของฝ่ายสารวัตร		
2. บังคับใช้กฎหมายตาม พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558		
3. ออกลาดตระเวนหาข่าวการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์		
4. ตรวจและป้องกันโรคสัตว์และซากสัตว์		
5. พ่นยาฆ่าเชื้อในพื้นที่เสี่ยงและรถบรรทุกซากสัตว์ที่ผ่านจุดตรวจ		
6. ปฏิบัติงานธุรการ การเงิน และพัสดุ		
7. ส่งเสริมและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ รวมถึงช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ		
8. บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น		
9. ร่วมดำเนินการทำหมันสุนัขและแมว		
10. ปฏิบัติงานอื่นตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย		
8) ประวัติการอบรม สัมมนา และเข้าร่วมประชุม เกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) หรือหลักสูตรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง		
- เคยผ่านการอบรม	24	6.90
- ไม่เคยผ่านการอบรม	324	93.10

ส่วนที่ 2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 70.25 รองลงมาคือผู้ที่มีความรู้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 28.61 และมีเพียงส่วนน้อยที่มีความรู้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.13 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 7 สัดส่วนระดับคะแนนความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (N= 353 คน)

ระดับความรู้	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ความรู้ระดับมาก	9-12	101	28.61
ความรู้ระดับปานกลาง	5-8	248	70.25
ความรู้ระดับน้อย	0-4	4	1.13
Median (IQR) = 7 (2)			

IQR=Interquartile range

จากข้อมูลคำถามความรู้อย่างเกี่ยวข้องกับโรคแอนแทรกซ์ จำนวนทั้งสิ้น 12 ข้อ ตามตาราง 4 พบว่าคำถามที่เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ตอบถูกมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คำถามข้อที่ 2 (สัตว์ที่เป็นโรคแอนแทรกซ์ส่วนมากเกิดจากการหายใจเอาสปอร์ของเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนอยู่ในดินหรือหญ้าเข้าสู่ร่างกาย โดยสปอร์ของเชื้อสามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานมากกว่า 10 ปี) (ทัศนีย์, 2539) โดยมีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 96.03 รองลงมาคือคำถามข้อที่ 9 (การรักษาสัตว์ร่วมฝูงกับสัตว์ป่วยโรคแอนแทรกซ์สามารถทำได้โดยการฉีดยาปฏิชีวนะที่มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus anthracis*) ซึ่งมีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 93.20 และคำถามข้อที่ 12 (โรคแอนแทรกซ์จัดเป็นโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558) โดยมีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 92.63 ตามลำดับ

ในทางกลับกัน คำถามที่เจ้าหน้าที่ตอบผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คำถามข้อที่ 10 (โรคแอนแทรกซ์สามารถติดต่อและก่อโรคในคนได้ และวัคซีนป้องกันโรคแอนแทรกซ์มีให้ใช้เฉพาะสำหรับสัตว์เท่านั้น โดยยังไม่มีวัคซีนสำหรับมนุษย์) (World Organization Health, 2012) ซึ่งมีผู้ตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 90.37 รองลงมาคือคำถามข้อที่ 5 (กรณีเกิดการระบาดของโรคแอนแทรกซ์จะต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้แก่โค กระบือ แพะ และแกะ เฉพาะในพื้นที่ที่เกิดโรคระบาดเท่านั้น) มีผู้ตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 72.24 และคำถามข้อที่ 7 (การควบคุมซากสัตว์ที่ตายจากโรคแอนแทรกซ์ต้องดำเนินการโดยการฝังหรือเผาซากสัตว์ รวมถึงดินบริเวณที่สัตว์ตาย โดยการฝังควรขุดหลุมลึกประมาณ 1 เมตร และโรยปูนขาวบนตัวสัตว์ก่อนกลบดิน)(สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์,2567) ซึ่งมีผู้ตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 69.97 ตามลำดับ

ตาราง 1 สัดส่วนการตอบแบบสอบถามส่วนความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวังควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)

ข้อ	คำถาม	คำตอบที่ถูกต้อง	จำนวนคน (ร้อยละ)	
			ตอบถูก	ตอบผิด
1	โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย ชื่อ แบซิลลัส แอนทราซิส (<i>Bacillus anthracis</i>) พบมากในช่วงการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนต่อเนื่องฤดูฝน	ใช่	320 (90.65)	33 (9.35)

ข้อ	คำถาม	คำตอบที่ ถูกต้อง	จำนวนคน (ร้อยละ)	
			ตอบถูก	ตอบผิด
2	สัตว์ที่เป็นโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) นี้ส่วนมากเกิดจากการหายใจเอาสปอร์ของเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนอยู่ในดินหรือหญ้าเข้าสู่ร่างกาย โดยที่สปอร์ของเชื้อสามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานมากกว่า 10 ปี	ใช่	339 (96.03)	14 (3.97)
3	สัตว์ที่ป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์แบบเฉียบพลันจะตายอย่างรวดเร็วภายในเวลา 1-2 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นแบบรุนแรงจะตายภายใน 1-2 วัน สัตว์จะมีอาการซึม หายใจเร็ว ลึก หัวใจเต้นเร็ว ไข้สูง ท้องอืดและตายในที่สุด	ใช่	297 (84.14)	56 (15.86)
4	โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) สามารถก่อโรคได้เฉพาะในสัตว์เคี้ยวเอื้องเท่านั้น	ไม่ใช่	140 (39.66)	213 (60.34)
5	หากเกิดการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) จะต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้แก่ โค กระบือ แพะ แกะ เฉพาะในพื้นที่เกิดโรคระบาดเท่านั้น	ไม่ใช่	98 (27.76)	255 (72.24)
6	ตามแผนการปฏิบัติงานป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (สคบ กรมปศุสัตว์) กองสารวัตรและกักกัน มีการเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการซากสัตว์นำเข้า โดยสุ่มตรวจซากสัตว์เคี้ยวเอื้องที่นำเข้ามาในประเทศไทย ตู๋คอนเทนเนอร์ละ 5 ต.ย.	ใช่	290 (82.15)	63 (17.85)

ข้อ	คำถาม	คำตอบที่ถูกต้อง	จำนวนคน (ร้อยละ)	
			ตอบถูก	ตอบผิด
7	การควบคุมซากสัตว์ตายจากโรคแอนแทรกซ์ จะใช้วิธีฝังหรือเผาซากสัตว์ตลอดจนดินบริเวณที่สัตว์ตาย การฝังควรขุดหลุมลึกประมาณ 1 เมตร โรยปูนขาวบนตัวสัตว์ก่อนกลบดิน	ไม่ใช่	106 (30.03)	247 (69.97)
8	การเก็บตัวอย่างส่งห้องปฏิบัติการสามารถเก็บเลือดจากสัตว์ป่วย ที่สงสัยว่าสัตว์ป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์ ให้เจาะเลือด ย้อมด้วยสี แกรมสแตน (Gram stain) แล้วส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์	ใช่	314 (88.95)	39 (11.05)
9	การรักษาสัตว์ร่วมฝูงกับสัตว์ป่วย โรคแอนแทรกซ์ รักษาได้โดยฉีดยาปฏิชีวนะที่ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus anthracis</i>	ใช่	329 (93.20)	24 (6.80)
10	โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) สามารถติดต่อและก่อโรคในคนได้ และวัคซีนป้องกันโรคแอนแทรกซ์มีให้ใช้สำหรับสัตว์เท่านั้น ไม่มีวัคซีนสำหรับมนุษย์	ไม่ใช่	34 (9.63)	319 (90.37)
11	การสวมถุงมือยางตรวจโรค เป็นมาตรการป้องกันที่เพียงพอ เมื่อต้องสัมผัสกับสัตว์หรือซากสัตว์ที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์	ไม่ใช่	153 (43.34)	200 (56.66)
12	โรคแอนแทรกซ์ เป็นโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.2558	ใช่	327 (92.63)	26 (7.37)

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

จากการศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ควบคุม

และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ พบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อมาตรการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 86.97 ขณะที่เจ้าหน้าที่บางส่วนมีทัศนคติในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.03 และไม่มีผู้ใดที่มีทัศนคติเชิงลบต่อการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์เลยแม้แต่รายเดียว ดังตาราง 5

ตาราง 8 ระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)

ทัศนคติ	คะแนนเฉลี่ย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทัศนคติเชิงบวก	3.68-5.00	307	86.97
ทัศนคติปานกลาง	2.34-3.67	46	13.03
ทัศนคติเชิงลบ	1.00-2.33	0	0.00
Median (IQR)=4.22 (0.56)			

IQR=Interquartile range

จากข้อมูลผลการประเมินทัศนคติรายข้อเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ จำนวนทั้งสิ้น 9 ข้อ ตามตาราง 6 พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 1 (ท่านคิดว่าโรคแอนแทรกซ์เป็นโรคที่มีความสำคัญต่อระบบสาธารณสุขของประชาชนและควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ± 0.41 รองลงมาคือข้อที่ 3 (ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการตรวจสอบประวัติการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ในพื้นที่จากประเทศต้นทางของสัตว์และซากสัตว์นำเข้าเป็นสิ่งจำเป็น) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ± 0.48 และข้อที่ 2 (ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่ามาตรการควบคุมการเคลื่อนย้ายตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากต่อการระบาดของโรคแอนแทรกซ์) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ± 0.49 ตามลำดับ

ในขณะที่ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติน้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 8 (ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีความเสี่ยงน้อยต่อการติดเชื้อแอนแทรกซ์จากการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีความรู้และอุปกรณ์ป้องกันเพียงพอในการปฏิบัติงาน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.61 ± 1.33 รองลงมาคือข้อที่ 4 (ท่านเห็นด้วยว่าการเฝ้าระวังโรคแอนแทรกซ์เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์หน่วยงานเดียว) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ± 1.50 และข้อที่ 5 (ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการฉีดวัคซีนในพื้นที่โดยรอบเขตโรคระบาดมีส่วนช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของโรคแอนแทรกซ์ได้) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ± 0.72 ตามลำดับ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)

ข้อ	คำถาม	คะแนนทัศนคติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
1	ท่านคิดว่าโรคแอนแทรกซ์เป็นโรคที่มีความสำคัญต่อระบบสาธารณสุขของประชาชนและควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด	4.79	0.41	บวก
2	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ มาตรการควบคุมเคลื่อนย้าย ตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ ๒๕๕๘ ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากต่อการระบาดของ โรคแอนแทรกซ์	4.67	0.49	บวก

ข้อ	คำถาม	คะแนนทัศนคติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับทัศนคติ
	(Anthrax)			
3	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าการตรวจสอบประวัติการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ในพื้นที่จากประเทศต้นทางของสัตว์และซากสัตว์นำเข้าเป็นสิ่งที่จำเป็น	4.68	0.48	บวก
4	ท่านเห็นด้วยว่าการเฝ้าระวังโรคแอนแทรกซ์เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์หน่วยงานเดียว	3.41	1.50	กลาง
5	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ การฉีดวัคซีนในพื้นที่โดยรอบเขตโรคระบาด มีส่วนช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของ โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ได้	4.30	0.72	บวก
6	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าการบูรณาการร่วมงานกันของหน่วยงานทุกภาคส่วนรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการเกิดโรคระบาดในสัตว์ทั้งหมด เช่น การจำลองสถานการณ์โรคระบาด ช่วยให้มาตรการเฝ้าระวังโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.64	0.49	บวก
7	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรค	4.59	0.51	บวก
8	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีความเสี่ยงน้อยต่อการติดเชื้อแอนแทรกซ์จากการปฏิบัติงานเนื่องจากมีความรู้และอุปกรณ์ป้องกันเพียงพอในการปฏิบัติงาน	2.61	1.33	กลาง
9	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ควรมีการซ้อมแผนรับมือกรณีพบการติดเชื้อแอนแทรกซ์ที่ด่านกักกันสัตว์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.32	0.67	บวก
การปฏิบัติที่มีต่อมาตรการควบคุมและป้องกันโรค		4.22	0.39	บวก

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

จากการศึกษาระดับการปฏิบัติในการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ตามข้อมูลที่แสดงในตาราง 7 พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 51.27 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือผู้ที่มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.68 และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 11.05 ตามลำดับ

ตาราง 10 ระดับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรค

แอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	3.01-4.00	181	51.27
การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	2.01-3.00	133	37.68
การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย	1.00-2.00	39	11.05
Median (IQR)=3.1 (0.7)			

IQR=Interquartile range

จากข้อมูลการประเมินระดับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในรายชื่อเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ ตามตารางที่ 8 พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 8 (เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเคลื่อนย้าย รวมทั้งหลักฐานรายงานผลการตรวจโรคระบาด ทั้งในกรณีการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังจังหวัดอื่น และในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายเข้า ออก ผ่าน หรือภายในเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ± 0.75 รองลงมาคือข้อที่ 5 (เจ้าหน้าที่ใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลทางการแพทย์ เช่น ถุงมือตรวจโรค และหน้ากากอนามัย เมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ หรือซากสัตว์) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ± 0.80 และข้อที่ 4 (เจ้าหน้าที่ดำเนินการทำลายเชื้อโรคอย่างเข้มงวด ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการเคลื่อนย้ายสัตว์ เช่น การฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อบนยานพาหนะ วัสดุรองนอนสัตว์ และสิ่งปฏิกูลสัตว์) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ± 0.86 ตามลำดับ

ในขณะที่ข้อที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 1 (เจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายงานสถานการณ์การระบาดของโรคแอนแทรกซ์จากทั่วโลกผ่านเว็บไซต์ขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (WOAH) หรือเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.33 ± 0.90 รองลงมาคือข้อที่ 9 (เจ้าหน้าที่ได้รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ในพื้นที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ± 0.93 และข้อที่ 10 (เจ้าหน้าที่ได้ถ่ายทอดหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์แก่เกษตรกร รวมถึงเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการการป้องกันการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์ เช่น โค กระบือ แพะ) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ± 0.98 ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) (จำนวน 353 คน)

ข้อ	คำถาม	คะแนนการปฏิบัติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านได้ตรวจสอบรายงานสถานการณ์การระบาดของโรคแอนแทรกซ์จากทั่วโลกในเว็บไซต์ขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health, WOAH) หรือ จากเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์	2.33	0.90	ปานกลาง
2	ท่านได้ติดตามประกาศกำหนดเขตเฝ้าระวังโรคแอนแทรกซ์จากเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์ หรือประกาศจากสำนักงานปศุสัตว์ในท้องถิ่น	2.80	0.90	ปานกลาง
3	ท่านตรวจสอบข้อมูลการระบาดของ โรคแอนแทรกซ์	2.70	0.99	ปานกลาง

ข้อ	คำถาม	คะแนนการปฏิบัติ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
	(Anthrax) ในประเทศต้นทางก่อนหากมีการนำเข้าสัตว์มีชีวิตหรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์			
4	ท่านได้เข้มงวดดำเนินการปฏิบัติการทำลายเชื้อโรค ทั้งก่อนระหว่างขนส่ง และหลังการเคลื่อนย้ายสัตว์ เช่น ฉีดพ่นยานพาหนะด้วยยาฆ่าเชื้อ วัสดุรองนอนสัตว์ สิ่งปฏิกูลสัตว์ เพื่อลดจำนวนเชื้อโรคที่ปนเปื้อนไปกับยานพาหนะ	3.40	0.86	มาก
5	ท่านใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลทางการแพทย์ เช่น ถุงมือตรวจโรค หน้ากากอนามัย เมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบสัตว์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ซากสัตว์	3.52	0.80	มาก
6	เมื่อเกิดการโรคระบาด ท่านได้ประสานและทำงานร่วมกับ สัตวแพทย์ประจำท้องที่ (ปศุสัตว์จังหวัด, ปศุสัตว์อำเภอ) เพื่อวางแผนและดำเนินการควบคุมป้องกันโรคแอนแทรกซ์	3.25	0.92	มาก
7	ท่านได้ประสานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนธิกำลังในการป้องกันการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ผิดกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ 2558	3.37	0.80	มาก
8	ท่านได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเคลื่อนย้ายต่างๆ รวมทั้งหลักฐานรายงานผลการตรวจโรคระบาดทั้งกรณีการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และกรณีการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ เข้า ออก ผ่าน หรือภายใน เขตโรคระบาด หรือ เขตเฝ้าระวังโรคระบาด	3.54	0.75	มาก
9	ท่านได้ตรวจสอบรายงานสถานการณ์การระบาดของโรคแอนแทรกซ์จากทั่วโลกในเว็บไซต์ขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health, WOAH) หรือ จากเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์	2.51	0.93	ปานกลาง
10	ท่านได้ถ่ายทอดความรู้ หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุม ป้องกันโรคแอนแทรกซ์ กับเกษตรกร และเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนธิกำลังในการป้องกันการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์	2.66	0.98	ปานกลาง
การปฏิบัติที่มีต่อมาตรการควบคุมและป้องกันโรค		3.01	0.65	มาก

ส่วนที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ พบว่า ระดับคะแนนด้านความรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ โดยพบว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความรู้ในระดับที่แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ ขณะที่ปัจจัยด้านอายุ ประสบการณ์การทำงานใน

กรมปศุสัตว์ และประวัติการอบรมเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ ไม่พบว่ามีผลต่อระดับความรู้ของเจ้าหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ

ระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ที่มีต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) เมื่อพิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในกรมปศุสัตว์ โดยพบว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อทัศนคติในระดับที่แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ ขณะที่ปัจจัยด้านประวัติการอบรมเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ ไม่พบว่ามีผลต่อระดับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญ

ขณะเดียวกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ($p\text{-value} \geq 0.05$) เมื่อพิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานในกรมปศุสัตว์ และประวัติการอบรม ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีอิทธิพลต่อระดับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในด้านดังกล่าว ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 12 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์

ปัจจัยที่ศึกษา	ตัวแปร	จำนวน (ร้อยละ)	ความรู้ Median (IQR)	ทัศนคติ Median (IQR)	การปฏิบัติ Median (IQR)
เพศ	▪ ชาย	264 (74.79)	7 (1)	4.11 (0.56)	3.1 (0.85)
	▪ หญิง	89 (25.21)	8 (3)	4.44 (0.56)	3.1 (0.40)
	<i>p-value</i>		0.005 ^{a*}	< 0.001 ^{a*}	0.780 ^a
อายุ (ปี)	▪ 20-29	68 (19.26)	7 (1)	4.11 (0.61)	3.0 (0.55)
	▪ 30-39	126 (35.69)	7 (2)	4.22 (0.56)	3.0 (0.60)
	▪ 40-49	98 (27.76)	8 (2)	4.22 (0.44)	3.1 (1.00)
	▪ ≥ 50	61 (17.28)	8 (2)	4.22 (0.56)	3.2 (1.00)
	<i>p-value</i>		0.076 ^b	0.042 ^{b*}	0.532 ^b
ระดับการศึกษา	▪ ประถมศึกษา	7 (1.98)	7 (2)	3.78 (0.33)	2.6 (1.7)
	▪ มัธยมศึกษาตอนต้น	35 (9.92)	7 (1)	4.22 (0.78)	3.3 (0.7)
	▪ มัธยมศึกษาตอนปลาย	91 (25.78)	7 (1)	4.11 (0.56)	3.1 (0.9)
	▪ ปวช./ปวส./อนุปริญญา	70 (19.83)	7 (1)	4.22 (0.33)	3.0 (0.8)
	▪ ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	150 (42.49)	8 (3)	4.28 (0.44)	3.0 (0.6)
	<i>p-value</i>		0.000 ^{b*}	0.001 ^{b*}	0.026 ^b
ตำแหน่ง	▪ หัวหน้าด้านกักกันสัตว์	14 (3.97)	7 (2)	4.44 (0.56)	3.3 (1.1)
	▪ นายสัตวแพทย์	35 (9.92)	10 (1)	4.56 (0.22)	3.0 (0.3)
	▪ สัตวแพทย์	1 (0.28)	9 (0)	4.22 (0.00)	2.9 (0.0)
	▪ นักวิทยาศาสตร์	16 (4.53)	7 (1.5)	4.11 (0.67)	3.05 (0.5)
	▪ พนักงานราชการ	73 (20.68)	8 (2)	4.22 (0.56)	2.9 (1.0)
	▪ ลูกจ้างชั่วคราวพนักงาน ผู้ช่วยปศุสัตว์	92 (26.06)	7 (1)	4.11 (0.50)	3.1 (0.75)
	▪ จ้างเหมาบริการงานตรวจ ควบคุมสินค้าปศุสัตว์	28 (7.93)	7 (0)	4.22 (0.44)	3.15 (1.5)
	▪ จ้างเหมาบริการช่วยงาน				

ปัจจัยที่ศึกษา	ตัวแปร	จำนวน (ร้อยละ)	ความรู้ Median (IQR)	ทัศนคติ Median (IQR)	การปฏิบัติ Median (IQR)
	ด้านสัตวแพทย์	89 (25.21)	7 (2)	4.11 (0.44)	3.2 (0.5)
	▪ ลูกจ้างประจำ	5 (1.42)	8 (3)	4.11 (0.33)	2.8 (0.4)
	<i>p-value</i>		0.000 ^{b*}	0.000 ^{b*}	0.343 ^b
ประสบการณ์	▪ น้อยกว่า 5	126 (35.69)	7 (2)	4.11 (0.56)	3.1 (0.5)
การทำงานใน	▪ 5 - 10	129 (36.54)	7 (2)	4.11 (0.56)	3.0 (0.8)
กรมปศุสัตว์ (ปี)	▪ 11 - 15	33 (9.35)	8 (2)	4.22 (0.56)	3.1 (1.0)
	▪ มากกว่า 15	65 (18.41)	8 (2)	4.33 (0.44)	3.2 (1.0)
	<i>p-value</i>		0.348 ^b	0.035 ^{b*}	0.650 ^b
ประวัติการ	▪ เคยผ่านการอบรม	24 (6.90)	7.0 (1.5)	4.33 (0.56)	3.0 (1.05)
อบรม	▪ ไม่เคยผ่านการอบรม	324 (93.10)	7.5 (2.0)	4.22 (0.56)	3.1 (0.70)
	<i>p-value</i>		0.058 ^a	0.515 ^a	0.535 ^a

* Significant at $p\text{-value} < 0.05$, ^a=Mann Whitney U test, ^b= Kruskal Wallis Test, IQR= Interquartile range

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ของความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.001$) แม้จะอยู่ในระดับต่ำมาก ($r = 0.171$) ขณะที่ความรู้กับการปฏิบัติ และทัศนคติกับการปฏิบัติ ไม่พบความสัมพันธ์กันตามผลการวิเคราะห์ที่แสดงในตารางที่ 10

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

ตัวแปร	ความรู้ <i>p-value</i>	ทัศนคติ <i>p-value</i>	การปฏิบัติ <i>p-value</i>
ความรู้ <i>p-value</i>	-		
ทัศนคติ <i>p-value</i>	0.171 0.001 ^{a*}	-	
การปฏิบัติ <i>p-value</i>	-0.092 0.086	0.078 0.142	-

* Significant at $p\text{-value} < 0.05$, ^a=Spearman's rank correlation

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะการฝึกอบรมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพัฒนามาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ในประเทศไทยของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

จากผลการสำรวจเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ จำนวน 353 คน พบว่าหัวข้อที่ได้รับความสนใจในการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การจัดการทำลายซากสัตว์ที่ติดเชื้อและแนวทางการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับเกษตรกรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 50.71 รองลงมาคือ การใช้อุปกรณ์ในการป้องกันโรค เช่น ชุด PPE และหน้ากากอนามัย ร้อยละ 50.42 และการตรวจและวินิจฉัยโรคแอนแทรกซ์ในสัตว์และการจัดการกับสัตว์ป่วยที่ติดเชื้อ ร้อยละ 48.16 ตามลำดับ ดังตาราง 11

ตาราง 14 ข้อเสนอแนะการฝึกอบรมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพัฒนามาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ในประเทศไทยของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

ที่	หัวข้อ	จำนวน (คน) (N=353)	ร้อยละ
1	การตรวจและวินิจฉัยโรคแอนแทรกซ์ในสัตว์และการจัดการกับสัตว์ป่วยที่ติดเชื้อ	170	48.16
2	การเก็บตัวอย่างและการทดสอบเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	166	47.03
3	การใช้อุปกรณ์ในการป้องกันโรค เช่น ชุด PPE หน้ากากอนามัย	178	50.42
4	การจัดการทำลายซากสัตว์ที่ติดเชื้อ แนวทางการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับเกษตรกรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	179	50.71
5	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ - ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์อย่างเข้มงวด - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ - ดูแลความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยง พร้อมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง - ส่งเสริมความร่วมมือทุกภาคส่วนในการป้องกันและควบคุมโรค	53	15.01

4.5 วิจารณ์และสรุปผล

การศึกษาความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่เป็นผู้รับผิดชอบภารกิจหลักเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทยส่วนใหญ่มีความรู้ระดับปานกลาง ทักษะการปฏิบัติก่อนข้างบอย ซึ่งโดยภาพรวมนั้นเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน เพื่อการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรคแอนแทรกซ์ในเชิงพื้นที่แต่ทั้งนี้เนื่องจากเป็นโรคไม่เกิดการอุบัติใหม่มาเป็นเวลานานควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจและมีการอบรมเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ให้กับเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง

5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

5.1 ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

1) ทราบระดับความรู้ต่อมาตรการการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 70.25 รองลงมาคือผู้ที่มีความรู้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 28.61 และมีเพียงส่วนน้อยที่มีความรู้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.13 และการศึกษาทัศนคติ พบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อมาตรการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 86.97 ขณะที่เจ้าหน้าที่บางส่วนมีทัศนคติในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.03 และไม่มีผู้ใดที่มีทัศนคติเชิงลบต่อการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์เลยแม้แต่รายเดียว นอกจากนี้ทำให้ทราบระดับการปฏิบัติ โดยเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเกินกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 51.27 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือผู้ที่มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.68 และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 11.05

2) ทราบระดับความสัมพันธ์ของชุดข้อมูลดังกล่าว การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ กับปัจจัยพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ด้วยวิธี Spearman's Rank Correlation Coefficient Analysis พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.001$) แม้จะอยู่ในระดับต่ำมาก ($r = 0.171$) ขณะที่ความรู้กับการปฏิบัติ และทัศนคติกับการปฏิบัติ ไม่พบความสัมพันธ์กัน

5.2 ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

1) สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงนโยบายและมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ และทำให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์นั้น ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับปานกลาง ทักษะการปฏิบัติระดับมาก ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติ จึงอาจกล่าวได้ว่าโดยภาพรวมนั้นเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะขับเคลื่อนการปฏิบัติงานในมาตรการ เฝ้าระวัง การควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์

3) ผลงานนี้สามารถใช้วางแผน กลยุทธ์ ส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ ปรับทัศนคติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน และสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับเจ้าหน้าที่ในองค์กร ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนางานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

6.1 เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์เพิ่มมากขึ้น ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 สามารถลดความเสียหายที่เกิดขึ้นกับการปศุสัตว์ของประเทศไทย ที่เกิดจากการระบาดของ โรคแอนแทรกซ์

6.3 กรมปศุสัตว์สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและ ป้องกันโรคแอนแทรกซ์ รวมถึงการปรับกลยุทธ์ ส่งเสริม สนับสนุน การให้ความรู้ ปรับทัศนคติ ให้เหมาะสม กับผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กฎระเบียบที่รัดกุม และทำให้การเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ และโรคระบาดสัตว์อื่นๆ ในเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น และประเทศไทยเป็นประเทศที่ปลอดโรคแอนแทรกซ์ต่อไป

7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

3.4.1 การออกแบบแบบสอบถาม และทดสอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่มีความเที่ยงตรง และระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ยอมรับได้ ต้องใช้การทดสอบและปรับแก้แบบสอบถาม หลายครั้ง เพื่อให้แบบสอบถามสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3.4.2 เจ้าหน้าที่มีภารกิจหลากหลายภารกิจ ทำให้ติดต่อเจ้าหน้าที่ลำบาก ผู้ขอรับการประเมิน ได้แก้ไขโดยประสานเจ้าหน้าที่แต่ละด่านกักกันสัตว์โดยตรงเพื่อให้ร่วมตอบแบบสอบถาม

8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

3.5.1 การติดตามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามค่อนข้างใช้ระยะเวลา เนื่องจากจำนวนผู้ตอบ แบบสอบถามมีจำนวนมาก และมาจากด่านกักกันสัตว์หลายด่านฯ จึงต้องมีการวางแผนเกี่ยวกับระยะเวลา การติดตามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามอย่างเหมาะสม

3.5.2 การใช้โปรแกรมค่อนข้างมีความซับซ้อน จึงต้องมีการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยตรง

9. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ในครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์ใช้ เพื่อวางแผนพัฒนางาน ใน ด้านต่างๆ ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเห็นควรให้กองสารวัตรและกักกัน วางแผน ปรับกลยุทธ์ส่งเสริม สนับสนุน การเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ในประเทศไทย ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงาน ดังนี้

1. ให้ความรู้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงรวมทั้งประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ ควบคุมการระบาดของโรคให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมถึงจัดอบรมเสริมความรู้ด้านการเฝ้าระวังและ ป้องกันโรคแอนแทรกซ์ให้กับเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เพิ่มเติม โดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือจัด อบรมระบบออนไลน์เพื่อให้การอบรมเป็นไปได้อย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดการพัฒนาของทีมงานด่านกักกันสัตว์ที่มี ศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยจากการศึกษาข้อเสนอแนะให้จัดอบรมเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานสำคัญของโรคแอน แทรกซ์รวมถึงหัวข้อที่เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ยังขาดองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ได้แก่

1) ความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ ได้แก่ การติดต่อ อาการ รอยโรค วิธีรักษา และภูมิคุ้มกัน วิทยาของโรคแอนแทรกซ์

2) การเก็บตัวอย่าง และเก็บรักษาตัวอย่างเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

3) มาตรการการเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์ระหว่างประเทศ ประกาศการชะลอการนำเข้าหรือนำผ่าน สินค้าปศุสัตว์จากประเทศที่มีการระบาดของโรคแอนแทรกซ์

2. โดยกลุ่มเป้าหมายที่ควรเน้นฝึกอบรมเพิ่มเติมมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ตำแหน่ง ลูกจ้างชั่วคราวพนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์ ที่มีคะแนนด้านความรู้ต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีการอบรมความรู้เพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในทุกตำแหน่ง รวมถึงควรมีการประเมินผลการอบรมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรภายในด่านกักกันสัตว์มีประสิทธิภาพมากที่สุด
3. มีการติดตามข่าวแจ้งเกษตรกรให้เฝ้าระวังตลอดเวลาตรวจตราอย่าเข้มงวดทุกวันและห้าม นำเข้าสัตว์หรือซากโดยไม่ได้รับอนุญาตการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการควบคุม การเคลื่อนย้ายเพื่อป้องกันโรคแอนแทรกซ์โดยเฉพาะ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เป็นระเบียบแบบแผนในทิศทางเดียวกัน
4. มีการตรวจสอบฟาร์มต้นทางก่อนจะเคลื่อนย้ายสัตว์ตรวจสุขภาพสัตว์เสมอควรมีการ ประชาสัมพันธ์ในช่องทางออนไลน์ให้มากกว่าเดิม
5. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและควบคุมโรคระบาดอย่าเคร่งครัดและควรบังคับใช้ กฎหมายกับผู้ละเมิด ที่ลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์ภายในประเทศอย่างเข้มงวด
6. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ระเบียบการเคลื่อนย้ายให้กับเจ้าหน้าที่ และประชาชนทั่วไป ผ่านทาง ช่องทางต่างๆ อย่างทั่วถึง เช่น สื่อออนไลน์ หรือแอปพลิเคชัน เพื่อความสะดวกสบาย และเข้าถึงสถานการณ์ ของโรคได้ทั่วประเทศและทั่วโลก เพิ่มการเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องของประชาชนและเจ้าหน้าที่

10. การเผยแพร่ผลงาน

11. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- 1)นายพัทยศ พลสงคราม.....สัดส่วนผลงาน80 %.....
- 2)นางสาวอัจฉราพร ชาชุม..... สัดส่วนผลงาน20 %.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นายพัทยศ พลสงคราม)

ผู้ขอประเมิน

...../...../.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นายพัทยศ พลสงคราม	
นางสาวอัจฉราพร ชาชุม	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นายทองรัตน์ สิงห์แก้ว)

หัวหน้าด่านกักกันสัตว์เลย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

ลงชื่อ.....

(นางสาวลมัย นามมงคล)

ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนายวีรชัย สุดดี นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ นายมาโนชญ์ บุญรอด ผู้อำนวยการส่วนสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๔ นางสาวมนต์วีจิ ชูดวง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย นางสาวชนัญพร ผาลา นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ด้านกักกันสัตว์อุบลราชธานี นางสาวดวงแก้ว แสนบุบผา นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร นางสาวฐิติมา ศรีคำนายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ด้านกักกันสัตว์ นครพนม นายวีระพงศ์ สีหาปัญญา นักกายภาพบำบัดชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ที่ช่วยให้คำปรึกษาในการออกแบบแบบสอบถาม ที่ช่วยให้คำปรึกษาการเขียนผลงานวิชาการ แนวทางการ วิเคราะห์ข้อมูล การตรวจทานผลงานวิชาการ ที่ช่วยให้คำปรึกษาการเขียนผลงานวิชาการ เจ้าหน้าที่ด้านกักกัน สัตว์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลการเขียนผลงานวิชาการ และ บุคลากรของกองสารวัตรและกักกันทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ที่ไม่ได้กล่าวถึงที่ทำให้ผลงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2552. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2558.ข.ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://legal.dld.go.th/web2012/news/P15/132120220558.PDF> (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2562 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://legal.dld.go.th/web2012/news/P15/38136941104622.PDF> (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค. 2568.แหล่งที่มา: <https://www.ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=52322&deptcode=brc> (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- กองสารวัตรและกักกัน กลุ่มงานบริหารทั่วไป. 2564.แหล่งที่มา: <http://aqi.dld.go.th/webnew/index.php/en/organization-menu/person-menu-th/general-aqi>. (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- ขวัญระมิงค์ กุญชรและยศสรล ชาลาอาติศัย. 2565. ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติต่อมาตรการการเฝ้าระวังควบคุมและป้องกัน โรคลัมปีสกินของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์. กองสารวัตรและกักกัน (ออนไลน์) สืบค้นจาก https://aqi.dld.go.th/webnew/images/stories/document/research/surveillance_control.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- ชนัญพร สีจันทร์เคน และศุภชาติ โอภาสวัชรานนท์. 2566. ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคไข้หวัดนก ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ แหล่งที่มา : <https://aqi.dld.go.th/webnew/index.php/th/organization-menu/research> (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- ทัศนีย์ ชมภูจันทร์, มนัสนันท์ ประสิทธิ์รัตน์ และมนยา เอกทัตร์ (บรรณาธิการ). 2539. คู่มือการดูแลสุขภาพโคนม" สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ. ฟันนี้พับบลิชিং.
- สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์. กรมปศุสัตว์. 2567. แผนเผชิญเหตุโรคแอนแทรกซ์สำหรับเจ้าหน้าที่ แหล่งที่มา https://dld.go.th/th/images/stories/manual/2568/05_May/Plan_ANTHRAX.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)
- World Organization For Animal Health (WOAH). 2023 **Terrestrial Animal health Code. Volume II Section 8. Chapter 8.1 page 409**
- World Organization Health. (WHO). 2012. Information Sheet Observed Rate Of Vaccine Reactions Anthrax Vaccines To Humans

(ออนไลน์) สืบค้นจาก https://cdn.who.int/media/docs/default-source/pvg/global-vaccine-safety/anthrax-vaccine-rates-information-sheet.pdf?sfvrsn=984c7d5_4 (วันที่ค้นข้อมูล: 15 มิถุนายน 2568)

Yamane, T. 1973. Statistics: An Introductory Analysis. 3rd. Harper and Row Publication, New York.

ภาคผนวก

ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

พัทยศ พลสงคราม^{1*} อัจฉราพร ชาชุม²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ โดยนำผลการศึกษาที่ได้มาสร้างเป็นแนวทางในการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันโรคแอนแทรกซ์ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องและเท่าทันต่อสถานการณ์โรคระบาดในปัจจุบัน โดยเก็บข้อมูลจากการทำแบบสอบถามออนไลน์กับเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ประเทศไทย ทั้งหมด 353 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ใช้ Mann-Whitney U Test และ Kruskal-Wallis Test และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วย Spearman's Rank Correlation ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ส่วนใหญ่ มีความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ 70.25) มีระดับทัศนคติทางบวก (ร้อยละ 86.97) และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 51.27) และจากการศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.001$) แม้จะอยู่ในระดับต่ำมาก ($r = 0.171$) ขณะที่ความรู้กับการปฏิบัติ และทัศนคติกับการปฏิบัติ ไม่พบความสัมพันธ์กัน ดังนั้นควรมีการอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่เป็นประจำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคระบาดให้แก่เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในประเทศไทยทุกท่านให้ตรงตามมาตรการควบคุมและป้องกันโรคระบาดของกรมปศุสัตว์ต่อไป

คำสำคัญ: โรคแอนแทรกซ์ ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

¹ด่านกักกันสัตว์เลย อ.วังสะพุง จ.เลย 42130

²ด่านกักกันสัตว์ อ.เมือง จ.มุกดาหาร 43000

*ผู้เขียนรับผิดชอบ e-mail: patthayos.polsongkram@gmail.com

Knowledge, Attitude and Practice for Surveillance, Control and Prevention Measures of Anthrax of Animal Quarantine Officers

Patthayos Polsongkram^{1*} Autcharaporn Sasoom²

Abstract

This study aimed to examine the knowledge, attitudes, and practices (KAP), as well as the relationships among these factors, regarding the surveillance, control, and prevention measures for anthrax among animal quarantine officers. The findings were intended to be used as a basis for developing guidelines to enhance the effectiveness of anthrax surveillance and control measures in alignment with the current epidemiological situation in Thailand. Data were collected through an online questionnaire from 353 animal quarantine officers across Thailand. The data were analyzed using statistical software. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, median, interquartile range (IQR), were used to describe the data. Mann-Whitney U Test and Kruskal-Wallis Test were employed to compare differences between groups due to non-normal data distribution. The relationships between knowledge, attitudes, and practices were analyzed using Spearman's Rank Correlation. The results revealed that most officers had a moderate level of knowledge (70.25%), a high level of positive attitudes (86.97%), and a high level of practices (51.27%). Knowledge was positively correlated with attitudes with statistical significance ($p = 0.001$), though the correlation was very weak ($r = 0.171$). No significant correlation was found between knowledge and practices or between attitudes and practices. Therefore, regular training and knowledge enhancement are recommended to improve the efficiency of disease control measures among animal quarantine officers in accordance with the department of livestock development's guidelines.

Keywords: Knowledge Attitude and Practice, Anthrax Disease, Disease control, Disease prevention, Animal Quarantine Officers

¹ Loie Animal Quarantine Station, Division of Veterinary Inspection and Quarantine, Department of Livestock Development

² Mukdahan Animal Quarantine Station, Division of Veterinary Inspection and Quarantine, Department of Livestock Development

*Corresponding author e-mail: patthayos.polsongkram@gmail.com

แบบสอบถาม

ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์

(Knowledge, Attitude and Practice for Surveillance, Control and Prevention Measures
of Anthrax of the Animal Quarantine Officers)

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมายหน้าข้อความหรือเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับ
งานวิจัยเท่านั้น การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการกระทบต่อท่านแต่อย่างใด ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะไม่ถูกเปิดเผย

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 5 ส่วน

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (12 ข้อ)

ส่วนที่ 2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (12 ข้อ)

ส่วนที่ 3 ทักษะของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (9 ข้อ)

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (10 ข้อ)

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นอื่นๆ และข้อเสนอแนะ (2 ข้อ)

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

- ☐ หญิง
- ☐ ชาย

1.2 อายุ..... (ปี) (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด

- ☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา
- ☐ ประถมศึกษา
- ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
- ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ☐ ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา
- ☐ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

1.4 สังกัดด่านกักกันสัตว์ (กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ระบุด่านกักกันสัตว์ที่ปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบัน)

ด่านกักกันสัตว์ทั้งประเทศ 59 ด่าน ดังนี้

1) ด่านกักกันสัตว์พระนครศรีอยุธยา	31) ด่านกักกันสัตว์อุตรดิตถ์
2) ด่านกักกันสัตว์ลพบุรี	32) ด่านกักกันสัตว์แม่ฮ่องสอน

- 3) ด้านกักกันสัตว์สุพรรณบุรี
- 4) ด้านกักกันสัตว์ชัยนาท
- 5) ด้านกักกันสัตว์สระบุรี
- 6) ด้านกักกันสัตว์นครนายก
- 7) ด้านกักกันสัตว์ปราจีนบุรี
- 8) ด้านกักกันสัตว์สระแก้ว
- 9) ด้านกักกันสัตว์ตราด
- 10) ด้านกักกันสัตว์จันทบุรี
- 11) ด้านกักกันสัตว์บุรีรัมย์
- 12) ด้านกักกันสัตว์สุรินทร์
- 13) ด้านกักกันสัตว์ศรีสะเกษ
- 14) ด้านกักกันสัตว์นครราชสีมา
- 15) ด้านกักกันสัตว์มหาสารคาม
- 16) ด้านกักกันสัตว์ร้อยเอ็ด
- 17) ด้านกักกันสัตว์อุดรธานี
- 18) ด้านกักกันสัตว์ขอนแก่น
- 19) ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร
- 20) ด้านกักกันสัตว์นครพนม
- 21) ด้านกักกันสัตว์หนองคาย
- 22) ด้านกักกันสัตว์อุบลราชธานี
- 23) ด้านกักกันสัตว์เลย
- 24) ด้านกักกันสัตว์เชียงใหม่
- 25) ด้านกักกันสัตว์ลำพูน
- 26) ด้านกักกันสัตว์ลำปาง
- 27) ด้านกักกันสัตว์แพร่
- 28) ด้านกักกันสัตว์เชียงราย
- 29) ด้านกักกันพะเยา
- 30) ด้านกักกันสัตว์น่าน
- 33) ด้านกักกันสัตว์ตาก
- 34) ด้านกักกันสัตว์พิษณุโลก
- 35) ด้านกักกันสัตว์พิจิตร
- 36) ด้านกักกันสัตว์เพชรบูรณ์
- 37) ด้านกักกันสัตว์นครสวรรค์
- 38) ด้านกักกันสัตว์กำแพงเพชร
- 39) ด้านกักกันสัตว์เพชรบุรี
- 40) ด้านกักกันสัตว์ราชบุรี
- 41) ด้านกักกันสัตว์กาญจนบุรี
- 42) ด้านกักกันสัตว์ประจวบคีรีขันธ์
- 43) ด้านกักกันสัตว์ชุมพร
- 44) ด้านกักกันสัตว์สงขลา
- 45) ด้านกักกันสัตว์นราธิวาส
- 46) ด้านกักกันสัตว์นครศรีธรรมราช
- 47) ด้านกักกันสัตว์สมุย
- 48) ด้านกักกันสัตว์สตูล
- 49) ด้านกักกันสัตว์ภูเก็ต
- 50) ด้านกักกันสัตว์ตรัง
- 51) ด้านกักกันสัตว์ระนอง
- 52) ด้านกักกันสัตว์ชลบุรี
- 53) ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- 54) ด้านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานดอนเมือง
- 55) ด้านกักกันสัตว์ลาดกระบัง
- 56) ด้านกักกันสัตว์ท่าเรือกรุงเทพฯ
- 57) ด้านกักกันสัตว์ฉะเชิงเทรา
- 58) ด้านกักกันสัตว์นครปฐม
- 59) ด้านกักกันสัตว์ไปรษณีย์กรุงเทพ

1.5 ตำแหน่ง

- หัวหน้าด่านกักกันสัตว์
- นายสัตวแพทย์
- สัตวแพทย์

- นักวิทยาศาสตร์
- พนักงานราชการ
- ลูกจ้างชั่วคราวพนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์
- จ้างเหมาบริการงานตรวจควบคุมสินค้าปศุสัตว์
- จ้างเหมาบริการช่วยงานด้านสัตวแพทย์
- อื่น ๆ (ระบุ).....

1.6 ระดับ (เฉพาะข้าราชการและลูกจ้างประจำ)

- ชำนาญการพิเศษ
- ชำนาญการ
- ปฏิบัติการ
- อาวุโส
- ชำนาญงาน
- ปฏิบัติงาน
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 1
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 2
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 3
- ลูกจ้างประจำ ระดับ 4
- อื่น ๆ (ระบุ)

1.7 ประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานกองสารวัตรและกักกัน หรือด่านกักกันสัตว์..... ปี

(เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

1.8 ภารกิจการปฏิบัติงาน ณ ด่านกักกันสัตว์ (เลือกได้หลายข้อ)

- กำกับดูแลเกี่ยวกับการนำเข้า ในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์
- กำกับดูแลเกี่ยวกับการนำผ่าน ในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์
- กำกับดูแลเกี่ยวกับการนำออก ในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์

- กำกับดูแลเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ ในราชอาณาจักร
- กำกับดูแล ติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์
- ควบคุมการดำเนินการตรวจสอบและรับรองสถานกักกันสัตว์ ซากสัตว์
- อื่น ๆ (ระบุในข้อถัดไป)

1.9 หน้าที่ปฏิบัติงานอื่นๆ ณ ด้านกักกันสัตว์ (ถ้ามี)

.....

1.10 ประวัติการอบรม สัมมนา และเข้าร่วมประชุม เกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) หรือหลักสูตรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

- ไม่เคยผ่านการอบรม
- เคยผ่านการอบรม

1.11 หากเคยมีประวัติการอบรมเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) โปรดระบุชื่อหลักสูตร (ถ้ามี)

.....

1.12 ระบุ ปี พ.ศ. ที่เข้าร่วมอบรม (ประมาณปี พ.ศ.)

.....

ส่วนที่ 2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์ ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด้านกักกันสัตว์	คำตอบ	
	ถูก	ผิด
2.1 โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย ชื่อ แบซิลลัส แอนทราซิส (Bacillus anthracis) พบมากในช่วงการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนต่อเนื่องฤดูฝน		
2.2 สัตว์ที่เป็นโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) นี้ส่วนมากเกิดจากการหายใจเอาสปอร์ของเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนอยู่ในดินหรือหญ้าเข้าสู่ร่างกาย โดยที่สปอร์ของเชื้อ สามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานมากกว่า 10 ปี		
2.3 สัตว์ที่ป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์แบบเฉียบพลันจะตายอย่างรวดเร็วภายในเวลา 1-2 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นแบบรุนแรงจะตายภายใน 1-2 วัน สัตว์จะมีอาการซึม หายใจเร็ว ลึก หัวใจเต้นเร็ว ไข้สูง ท้องอืดและตายในที่สุด		

ความรู้ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์	คำตอบ	
	ถูก	ผิด
2.4 โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) สามารถก่อโรคได้เฉพาะในสัตว์เคี้ยวเอื้องเท่านั้นเท่านั้น		
2.5 หากเกิดการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) จะต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้แก่ โค กระบือ แพะ แกะ เฉพาะในพื้นที่เกิดโรคระบาดเท่านั้น		
2.6 ตามแผนการปฏิบัติงานป้องกันโรคแอนแทรกซ์ (สคบ กรมปศุสัตว์) กองสารวัตรและกักกัน มีการเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการซากสัตว์นำเข้า โดยสุ่มตรวจซากสัตว์เคี้ยวเอื้องที่นำเข้ามาในประเทศไทย ตู๋คอนเทนเนอร์ละ 5 ต.ย.		
2.7 การควบคุมซากสัตว์ตายจากโรคแอนแทรกซ์ จะใช้วิธีฝังหรือเผาซากสัตว์ตลอดจนดินบริเวณที่สัตว์ตาย การฝังควรขุดหลุมลึกประมาณ 1 เมตร โรยปูนขาวบนตัวสัตว์ก่อนกลบดิน		
2.8 การเก็บตัวอย่างส่งห้องปฏิบัติการ สามารถเก็บเลือดจากสัตว์ป่วย ที่สงสัยว่าสัตว์ป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์ ให้เจาะเลือด ย้อมด้วยสี แกรมสแตน (Gram stain) แล้วส่งดูด้วยกล้องจุลทรรศน์		
2.9 การรักษาสัตว์ร่วมฝูงกับสัตว์ป่วย โรคแอนแทรกซ์ รักษาได้โดยฉีดยาปฏิชีวนะที่ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus anthracis</i>		
2.10 โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) สามารถติดต่อและก่อโรคในคนได้ และ วัคซีนป้องกันโรคแอนแทรกซ์มีให้ใช้สำหรับสัตว์เท่านั้น ไม่มีวัคซีนสำหรับมนุษย์		
2.11 การสวมถุงมือยางตรวจโรค เป็นมาตรการป้องกันที่เพียงพอ เมื่อต้องสัมผัสกับสัตว์หรือซากสัตว์ที่สงสัยว่าป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์		
2.12 โรคแอนแทรกซ์ เป็นโรคระบาดสัตว์ ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558		

ส่วนที่ 3 ทศนคติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ระดับผู้ปฏิบัติงาน ต่อมาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

3.1 ท่านคิดว่าโรคแอนแทรกซ์เป็นโรคที่มีความสำคัญต่อระบบสาธารณสุขของประชาชนและควรได้รับการเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ มาตรการควบคุมเคลื่อนย้าย ตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ ๒๕๕๘ ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากต่อการระบาดของ โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.3 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าการ การตรวจสอบประวัติการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ในพื้นที่จากประเทศต้นทางของสัตว์และซากสัตว์นำเข้าเป็นสิ่งที่จำเป็น

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.4 ท่านเห็นด้วยว่าการเฝ้าระวังโรคแอนแทรกซ์เป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์หน่วยงานเดียว

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย

- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.5 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ การฉีดวัคซีนในพื้นที่โดยรอบเขตโรคระบาด มีส่วนช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ได้

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.6 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าการบูรณาการร่วมงานกันของหน่วยงานทุกภาคส่วนรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการเกิดโรคระบาดในสัตว์ทั้งหมด เช่น การจำลองสถานการณ์โรคระบาด ช่วยให้มาตรการเฝ้าระวังแอนแทรกซ์ (Anthrax) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.7 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันโรค

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.8 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์มีความเสี่ยงน้อยต่อการติดเชื้อแอนแทรกซ์จากการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีความรู้และอุปกรณ์ป้องกันเพียงพอในการปฏิบัติงาน

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.9 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ควรมีการซ้อมแผนรับมือกรณีพบการติดเชื้อแอนแทรกซ์ที่ด่านกักกันสัตว์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

- ☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ☐ ไม่เห็นด้วย
- ☐ ไม่แน่ใจ
- ☐ เห็นด้วย
- ☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ระดับผู้ปฏิบัติงาน ต่อมาตรการควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax)

ไม่ปฏิบัติ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ปฏิบัตินานๆ ครั้ง หมายถึง ความถี่ในการปฏิบัติมากกว่า 6 เดือน/ครั้ง

ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย หมายถึง ความถี่ในการปฏิบัติทุก 3 – 6 เดือน/ครั้ง

ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง ความถี่ในการปฏิบัติทุกสัปดาห์ หรือทุก 1-2 เดือน/ครั้ง

4.1 ท่านได้ตรวจสอบรายงานสถานการณ์การระบาดของ โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) จากทั่วโลกในเว็บไซต์ขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health, WOAH) หรือ จากเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.2 ท่านได้ติดตามประกาศกำหนดเขตเฝ้าระวัง โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) จากเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์ หรือประกาศจากสำนักงานปศุสัตว์ในท้องถิ่น

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.3 ท่านตรวจสอบข้อมูลการระบาดของ โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) ในประเทศต้นทางก่อนหากมีการนำเข้าสัตว์มีชีวิตหรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.4 ท่านได้เข้มงวดดำเนินการปฏิบัติการทำลายเชื้อโรค ทั้งก่อน ระหว่างขนส่ง และหลังการเคลื่อนย้ายสัตว์ เช่น ฉีดพ่นยานพาหนะด้วยยาฆ่าเชื้อ วัสดุรองนอนสัตว์ สิ่งปลูกุลสัตว์ เพื่อลดจำนวนเชื้อโรคที่ปนเปื้อนไปกับยานพาหนะ

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.5 ท่านใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลทางการแพทย์ เช่น ถุงมือตรวจโรค หน้ากากอนามัย เมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบสัตว์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ซากสัตว์

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.6 เมื่อเกิดการโรคระบาด ท่านได้ประสานและทำงานร่วมกับ สัตวแพทย์ประจำท้องที่ (ปศุสัตว์จังหวัด , ปศุสัตว์อำเภอ) เพื่อวางแผนและดำเนินการควบคุมป้องกันโรคแอนแทรกซ์

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.7 ท่านได้ประสานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนธิกำลังในการป้องกันการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ผิดกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ 2558

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ☐ ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ☐ ปฏิบัติเป็นประจำ

4.8 ท่านได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการเคลื่อนย้ายต่างๆ รวมทั้งหลักฐานรายงานผลการตรวจโรคระบาดทั้งกรณีการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่น และกรณีการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ เข้า ออก ผ่าน หรือภายใน เขตโรคระบาด หรือ เขตเฝ้าระวังโรคระบาด

- ☐ ไม่ปฏิบัติ
- ☐ ปฏิบัตินานๆ ครั้ง

- ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ปฏิบัติเป็นประจำ

4.9 ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หรือ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการควบคุมโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) และ มาตรการป้องกัน เมื่อมีโอกาส เช่น การอบรมทางไกลผ่านระบบสารสนเทศ เข้ารับฟังในงานวิชาการ ฯลฯ

- ไม่ปฏิบัติ
- ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ปฏิบัติเป็นประจำ

4.10 ท่านได้ถ่ายทอดความรู้ หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุม ป้องกันโรคแอนแทรกซ์ กับเกษตรกร และ เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นๆ

- ไม่ปฏิบัติ
- ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
- ปฏิบัติเป็นประจำ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5.1 ท่านต้องการรับการฝึกอบรมหรือพัฒนาศักยภาพในด้านใดเกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์เพิ่มเติม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การตรวจและวินิจฉัยโรคแอนแทรกซ์ในสัตว์และการจัดการกับสัตว์ป่วยที่ติดเชื้อ
- การเก็บตัวอย่างและการทดสอบเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- การใช้อุปกรณ์ในการป้องกันโรค เช่น ชุดPPE หน้ากากอนามัย
- การจัดการทำลายซากสัตว์ที่ติดเชื้อ
- แนวทางการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับเกษตรกรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.2 ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนามาตรการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกัน โรคแอนแทรกซ์ในประเทศไทย ของเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ (ถ้ามี)

ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ตาม พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์
พ.ศ. 2558

ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์
พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้การปฏิบัติงานกักกันสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อตรวจโรคระบาดในการเคลื่อนย้ายสัตว์ หรือซากสัตว์
ภายในประเทศและระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามคำนิยาม “ด่านกักกันสัตว์” ตามมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ กำหนดให้ด่านกักกันสัตว์ที่มีชื่อและอาณาเขตดังต่อไปนี้เป็นด่านกักกันสัตว์
ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๑) ด่านกักกันสัตว์ท่าเรือกรุงเทพ มีอาณาเขตตามเขตคลองเตย เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
และเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ (ยกเว้นเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ)

(๒) ด่านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานดอนเมือง มีอาณาเขตตามเขตดอนเมือง เขตหลักสี่
เขตบางเขน เขตสายไหม เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร และเขตอำเภอทุกอำเภอ
ของจังหวัดนนทบุรี

(๓) ด่านกักกันสัตว์ลาดกระบัง มีอาณาเขตตามเขตลาดกระบัง เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
และเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดปทุมธานี

(๔) ด่านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
และทุกเขตของกรุงเทพมหานคร (ยกเว้นเขตคลองเตย เขตบางขุนเทียน เขตดอนเมือง เขตหลักสี่
เขตบางเขน เขตสายไหม เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตลาดกระบัง และเขตหนองจอก)

(๕) ด่านกักกันสัตว์สระบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสระบุรี

(๖) ด่านกักกันสัตว์พระนครศรีอยุธยา มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอ ของจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดอ่างทอง

(๗) ด่านกักกันสัตว์ลพบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดลพบุรี

(๘) ด่านกักกันสัตว์ชัยนาท มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดชัยนาท
และจังหวัดสิงห์บุรี

- (๙) ด่านกักกันสัตว์ชลบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอศรีราชา และอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
- (๑๐) ด่านกักกันสัตว์ฉะเชิงเทรา มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดฉะเชิงเทรา และเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดชลบุรี (ยกเว้นเขตอำเภอศรีราชา และอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี)
- (๑๑) ด่านกักกันสัตว์สระแก้ว มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสระแก้ว
- (๑๒) ด่านกักกันสัตว์ปราจีนบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดปราจีนบุรี
- (๑๓) ด่านกักกันสัตว์จันทบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง
- (๑๔) ด่านกักกันสัตว์ตราด มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดตราด
- (๑๕) ด่านกักกันสัตว์นครนายก มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนครนายก
- (๑๖) ด่านกักกันสัตว์นครราชสีมา มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ
- (๑๗) ด่านกักกันสัตว์บุรีรัมย์ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดบุรีรัมย์
- (๑๘) ด่านกักกันสัตว์สุรินทร์ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสุรินทร์
- (๑๙) ด่านกักกันสัตว์ศรีสะเกษ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดศรีสะเกษ
- (๒๐) ด่านกักกันสัตว์อุบลราชธานี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดอุบลราชธานี
- (๒๑) ด่านกักกันสัตว์ร้อยเอ็ด มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดอำนาจเจริญ
- (๒๒) ด่านกักกันสัตว์หนองคาย มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดหนองคาย และจังหวัดบึงกาฬ
- (๒๓) ด่านกักกันสัตว์เลย มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดเลย
- (๒๔) ด่านกักกันสัตว์นครพนม มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนครพนม
- (๒๕) ด่านกักกันสัตว์มุกดาหาร มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดมุกดาหาร
- (๒๖) ด่านกักกันสัตว์อุดรธานี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดสกลนคร
- (๒๗) ด่านกักกันสัตว์ขอนแก่น มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดหนองบัวลำภู

(๒๘) ด้านกักกันสัตว์มหาสารคาม มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดมหาสารคาม จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดร้อยเอ็ด

(๒๙) ด้านกักกันสัตว์เชียงใหม่ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่

(๓๐) ด้านกักกันสัตว์แม่ฮ่องสอน มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

(๓๑) ด้านกักกันสัตว์เชียงราย มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดเชียงราย

(๓๒) ด้านกักกันสัตว์น่าน มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดน่าน

(๓๓) ด้านกักกันสัตว์พะเยา มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดพะเยา

(๓๔) ด้านกักกันสัตว์ลำปาง มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดลำปาง

(๓๕) ด้านกักกันสัตว์ลำพูน มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดลำพูน

(๓๖) ด้านกักกันสัตว์แพร่ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดแพร่

(๓๗) ด้านกักกันสัตว์กำแพงเพชร มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดกำแพงเพชร

(๓๘) ด้านกักกันสัตว์ตาก มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดตาก

(๓๙) ด้านกักกันสัตว์อุตรดิตถ์ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดอุตรดิตถ์

(๔๐) ด้านกักกันสัตว์พิจิตร มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดพิจิตร

(๔๑) ด้านกักกันสัตว์พิษณุโลก มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสุโขทัย

(๔๒) ด้านกักกันสัตว์เพชรบูรณ์ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดเพชรบูรณ์

(๔๓) ด้านกักกันสัตว์นครสวรรค์ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี

(๔๔) ด้านกักกันสัตว์เพชรบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

(๔๕) ด้านกักกันสัตว์กาญจนบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดกาญจนบุรี

(๔๖) ด้านกักกันสัตว์สุพรรณบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสุพรรณบุรี

(๔๗) ด้านกักกันสัตว์ราชบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดราชบุรี

(๔๘) ด้านกักกันสัตว์นครปฐม มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนครปฐม

(๔๙) ด้านกักกันสัตว์ประจวบคีรีขันธ์ มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(๕๐) ด่านกักกันสัตว์ชุมพร มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ยกเว้นเขตอำเภอเกาะสมุย)

(๕๑) ด่านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานนานาชาติสมุย มีอาณาเขตตามเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๕๒) ด่านกักกันสัตว์ระนอง มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดระนอง

(๕๓) ด่านกักกันสัตว์ภูเก็ต มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงา

(๕๔) ด่านกักกันสัตว์นครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง

(๕๕) ด่านกักกันสัตว์ตรัง มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดตรัง และจังหวัดกระบี่

(๕๖) ด่านกักกันสัตว์สงขลา มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสงขลา

(๕๗) ด่านกักกันสัตว์สตูล มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดสตูล

(๕๘) ด่านกักกันสัตว์นราธิวาส มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ยุทธ หินทรานนท์

อธิบดีกรมปศุสัตว์

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๒

เพื่อให้การปฏิบัติงานกักกันสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อตรวจโรคระบาดในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายในประเทศและระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยาม คำว่า “ด่านกักกันสัตว์” ตามมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) (๔) (๑๐) (๑๓) (๕๐) และ (๕๑) ของข้อ ๒ ของประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ด่านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานดอนเมือง มีอาณาเขตตามเขตดอนเมือง เขตบางเขน เขตสายไหม เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร และเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดนนทบุรี

(๔) ด่านกักกันสัตว์ชลบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดชลบุรี และเขตอำเภอบ้านฉาง และเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง

(๑๐) ด่านกักกันสัตว์ฉะเชิงเทรา มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดฉะเชิงเทรา

(๑๓) ด่านกักกันสัตว์จันทบุรี มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง (ยกเว้นเขตอำเภอบ้านฉาง และอำเภอเมือง จังหวัดระยอง)

(๕๐) ด่านกักกันสัตว์ชุมพร มีอาณาเขตตามเขตอำเภอทุกอำเภอของจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ยกเว้นเขตอำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

(๕๑) ด่านกักกันสัตว์ท่าอากาศยานนานาชาติสมุย มีอาณาเขตตามเขตอำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕๔) ของข้อ ๒ ของประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดด่านกักกันสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

“(๕๔) ด่านกักกันสัตว์ไปรษณีย์กรุงเทพ มีอาณาเขตตามเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สรวิศ ธานีโต
อธิบดีกรมปศุสัตว์